अति तात्काळ जा.क्र.कृषिआ/फलो-2/ना.वि.यो.मा.सू/12-13/2077/12

कृषि आयुक्तालय (फलोत्पादन) महाराष्ट्र राज्य,
पुणे- 411 005 दिनांक 6 ऑगस्ट, 2012

प्रति,

विभागीय कृषि सहसंचालक
ठाणे

विषय :- **नारळ विकास मंडळ पुरस्कृत अल्प प्रक्षेत्रातील नारळाच्या उत्पादकतेत एकात्मिक शेतीअंतर्गत वाढ घडवून आणण्याची योजना**
सन 2012-13 मध्ये राज्यात राबविणेबाबत ....

संदर्भ :- 1) चीफ कोकोनट डेव्हलपमेंट ऑफीसर, नारळ विकास मंडळ, कोची (केरळ) यांचे पत्र क्र. 223/2012/डीईव्ही (विकास), दि.30/4/2012
2) शासन निर्णय क्र. नावियो 2012/प्र.क्र.148/13-अे दि. 11 जून, 2012

उपरोक्त संदर्भिय पत्र क्र. 1 नुसार नारळ विकास मंडळ कोची पुरस्कृत नारळ विकास योजना सन 2012-13 मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी रु.247.039 लाखाच्या कार्यक्रमास मान्यता दिलेली आहे.

संदर्भिय शासन निर्णय क्र. 2 नुसार राज्य शासनाकडून सदरच्या कार्यक्रमास मान्यता प्राप्त झाली आहे. मान्यता प्राप्त झालेल्या कार्यक्रमापैकी राज्य शासनाने राबवावयाच्या कार्यक्रमामध्ये फक्त राज्यस्तरीय देखभाल (व्दितीय वर्षे व्यवस्थापन - सन 2011-12 मध्ये झालेली 200 हेक्टर क्षेत्रामधील प्रात्यक्षिके) या बाबीचा फक्त समावेश आहे.

नारळ विकास योजना कोंकण विभागातील ठाणे, रायगड, रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग जिल्हयामध्ये राबविण्याच्या दृष्टीने मार्गदर्शक सूचना सोबत सहपत्रित केल्या आहेत. त्यामध्ये जिल्हानिहाय भौतिक व आर्थिक घटकनिहाय तपशीलाचा समावेश आहे. तरी नारळ विकास मंडळाच्या मार्गदर्शक सूचनांनूसार कार्यक्रम राबविण्यात यावा व या योजनेचा विहीत नमुन्यातील मासिक प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या 10 तारखेपर्यंत या विभागास सादर करावा.

सोबत- वरील प्रमाणे
मार्गदर्शक सुचना

संचालक फलोत्पादन
कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,
पुणे- 411005

प्रत :-

1) मा. प्रधान सचिव, (कृषि व फलोत्पादन) कृषि व पदुम विभाग मंत्रालय मुंबई-32 यांना माहितीस्तव सविनय सादर .
2) डेप्यूटी डायरेक्टर, नारळ विकास बोर्ड, स्टेट सेंटर, रोड नं.16, झेड लेन, वागळे इस्टेट, ठाणे - 400 604 यांना माहिती तथा आवश्यक कार्यवाहीसाठी.
3) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग यांना माहितीसाठी व आवश्यक कार्यवाहीसाठी.
4) कृषि उपसंचालक, (नियोजन) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे यांना माहितीस्तव.

नारळ विकास मंडळ पुरस्कृत अल्प प्रक्षेत्रातील नारळाच्या उत्पादकतेत एकात्मिक शेतीअंतर्गत वाढ घडवून आणणे हा कार्यक्रम सन 2012-13 मध्ये राबविण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना

1) एकात्मिक शेतीद्वारे नारळाच्या उत्पादकतेत वाढ घडवून आणण्याचा कार्यक्रम

अ) प्रात्यक्षिक क्षेत्राची स्थापना -

राज्यात जुन्या नारळ बागांचे क्षेत्र 8300 हेक्टर पेक्षा जास्त आहे. या बागांची उत्पादकता कमी आहे. या नारळ बागांची उत्पादकता कमी असण्याच्या मुख्य कारणांमध्ये रोगग्रस्त झाडे, कमी उत्पादन देणारी झाडे, शास्त्रोक्त पध्दतीने लागवड न करणे, सुधारित व्यवस्थापन पध्दतीचा अवलंब न करणे वगैरे कारणांचा समावेश आहे.

या कमी उत्पादन असणा-या बागांची उत्पादकता वाढविणे आवश्यक आहे या दृष्टिकोनातून ही योजना राबविणेत येत असुन यामध्ये नारळ बागेतील रोगग्रस्त उत्पादन न देणारी झाडे काढून टाकणे, जुन्या झाडांच्या ठिकाणी नविन झाडांची लागवड करणे, रासायनिक खते, पीक संरक्षण, पाणी व्यवस्थापन यांचा अवलंब करणे व आंतरपीक घेणे वगैरे बाबींचा अवलंब करण्यात येतो.

1.1. नारळ <u>बागेतील रोगग्रस्त व उत्पादन न देणारी नारळाची झाडे काढून टाकणें</u> -

नारळ बागेतील जास्त वयाची उत्पादन न देणारी व रोगग्रस्त झाडे काढून टाकणेसाठी या घटकांतर्गत 15 झाडे काढून टाकावी लागतील असे अपेक्षित आहे. या काढावयाच्या झाडापासून थोडेफार उत्पन्न मिळत असल्याने ही झाडे काढल्यामुळे शेतक-यांचे नुकसान होणार आहे तेव्हा एक झाड काढणेसाठी शेतक-यास रु.250/- या प्रमाणे नुकसान भरपाई देण्यात येईल.

या घटकाचा लाभ देण्यासाठी क्षेत्रीय कर्मचाऱ्यामार्फत नारळ बागेची प्रत्यक्ष पहाणी करण्यांत यावी, ज्या ठिकाणची झाडे काढण्यात येणार आहेत, त्या ठिकाणी सुधारित वाणांच्या रोपांची लागवड करण्यात येईल अशी हमी संबंधित लाभार्थीकडून घेण्यात यावी. निवडलेल्या क्षेत्रामधील विहीत मर्यादेत झाडे काढून टाकल्यानंतर व त्याठिकाणी नवीन रोपांची लागवड केल्यानंतर संबंधित कृषि अधिकारी यांच्यामार्फत पहाणी / तपासणी करण्यात येईल व त्यानुसार संबंधित लाभार्थीच्या बँक खात्यावर नुकसान भरपाईची रक्कम जमा करणेत यावी. सदरची रक्कम ही हेक्टरी जास्तीतजास्त रु.3750/- इतकी राहील.

1.2. काढलेल्या <u>झाडांच्या ठिकाणी सुधारित वाणांची रोपे लागवड करणेसाठी अर्थसहाय्य -</u>

रोगग्रस्त / कमी उत्पादन देणारी झाडे काढून टाकल्यानंतर त्याठिकाणी नवीन सुधारित वाणांच्या रोपांची लागवड करणेसाठी अर्थसहाय्य देण्यात यावे. यासाठी हेक्टरी जास्तीतजास्त 15 रोपांना अर्थसहाय्य देण्यात यावे. या घटकांतर्गत सुधारित वाणांपैकी बाणावली या वाणाच्या रोपास रु.23/- आणि टी x डी या वाणाच्या रोपास रु. 25/- प्रमाणे अर्थसहाय्य देण्यात यावे.

बाणावली वाणाच्या रोपाद्वारे पुर्नलागवड केल्यास हेक्टरी जास्तीत जास्त रु.345/- व टी x डी वाणाच्या रोपाद्वारे पुर्नलागवड केल्यास हेक्टरी जास्तीतजास्त रु.375/- इतके अर्थसहाय्य देण्यात यावे. सदरची नारळ रोपे शासकीय रोपवाटिका/ कृषि विद्यापीठ / नारळ विकास मंडळाचे फार्म अथवा नारळ विकास मंडळाने प्राधिकृत केलेल्या खाजगी रोपवाटिकेवरुनच घेण्यात यावी.

1.3. रासायनिक खते व पीक संरक्षण -

नारळाच्या पूर्ण वाढ झालेल्या झाडास 1 किलो नत्र + 500 ग्रॅम स्फुरद + 1 किलो पालाश व 50 किलो शेणखत देणे आवश्यक आहे. त्यानुसार हेक्टरी नत्र 150 कि.+ स्फुरद 75 किलो + पालाश150 किलो व शेणखत 7.5 मे.टन / निम केक 5 किलो प्रति झाड देणे आवश्यक आहे. तेव्हा या घटकांतर्गत रासायनिक व शेणखतासाठी हेक्टरी अनुक्रमे रक्कम रुपये 2850/- व 7500/- च्या मर्यादेत अर्थसहाय्य देण्यात यावे.

नारळाच्या झाडावर विविध किड व रोगांचा प्रादुर्भाव होवून त्याचा उत्पादकतेवर विपरीत परिणाम होतो. या किड व रोगापासून नारळाचे संरक्षण करण्यासाठी पिक संरक्षण कार्यक्रम राबविण्यात यावा. यासाठी कृषि विद्यापिठ / कृषि विभागाच्या पीक संरक्षण पुस्तिकेतील शिफारसीनुसार पीक संरक्षण औषधे वापरण्यात यावीत. इरियोफाईड माईटसच्या नियंत्रणासाठी नॅशनल स्टिअरिंग कमिटी ऑन कोकोनटच्या शिफारशी अंमलात आणाव्यात. यासाठी कमाल रुपये 6615/- प्रति हेक्टर इतके अर्थसहाय्य देण्यात यावे. यामध्ये इरियोफाईड माईटस् ग्रस्त नारळ बागांच्या प्रक्षेत्रात प्राधान्याने प्रात्यक्षिके आयोजित करण्यात यावीत. या घटकाचा लाभ लाभार्थीस दोन वर्षासाठी देण्यात यावा.

रासायनिक खते व पीक संरक्षण औषधे प्राथम्याने महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, मार्केटिंग फेडरेशन, सहकारी खरेदी- विक्री संघ यांचेमार्फत उपलब्ध करुन देण्यात यावीत. यासाठी विहीत कार्यप्रणालीचा अवलंब करणेत यावा. रासायनिक खतासाठी कृषि विभागाने ठरवून दिलेल्या दराप्रमाणे खर्च करणेत यावा व निमपेंड / सेंद्रीय खत स्थानिकरित्या खरेदी करावे अथवा संबंधित लाभार्थीकडून पावती घेण्यात यावी.

1.4 आंतरपिक_

नारळ बागांची उत्पादकता वाढविणेच्या अनुषंगाने नारळ बागेत आंतरपिक म्हणून भाजीपाला लागवड केल्यास त्याचा शेतक-यांना निश्चितच फायदा होईल. या घटकांतर्गत भाजीपाला बियाणे / रोपे, खते, पीक संरक्षण औषधे इत्यादी बाबीसाठी हेक्टरी रुपये 270/- च्या मर्यादेत अर्थसहाय्य देण्यांत यावे, या घटकाचा लाभ लाभार्थीस दोन वर्षासाठी देण्यात यावा.

लाभार्थी निवड -

1) या घटकासाठी लाभार्थीची निवड **' निवड समिती '** मार्फत करणेत येईल.

2) ज्या शेतक-याकडील नारळाच्या जुन्या बागेमध्ये (किमान 7 वर्ष वयाची बाग) रोगग्रस्त / अनुत्पादक झाडे असतील अशा शेतक-यांची निवड करावी. अशा बागा सलग क्षेत्रातील असाव्यात.

3) या योजनेच्या लाभार्थींची निवड करताना अल्प - अत्यल्प भूधारक व महिला तसेच अनुसूचीत जाती व जमातीच्या लाभार्थींना प्राधान्य देण्यात यावे.

4) या घटकाचा लाभ कमीत कमी 0.10 हेक्टर व जास्तीत जास्त 1.0 हेक्टर साठी देण्यात यावा. मात्र लाभ देताना सलग क्षेत्रातील समुहाकरिता लाभ देण्यात यावा. जेणेकरुन एकत्रित परिणाम साधणे शक्य होईल. तसेच कीड / रोगाचा प्रादुर्भाव जास्त असलेल्या क्षेत्रात प्राधान्याने प्रात्यक्षिके आयोजित करण्यात यावीत.

5) या घटकासाठी निवडलेले क्षेत्र शक्यतो रस्त्याच्या जवळ असावे.प्रात्यक्षिकासाठी निवड करण्यात आलेल्या प्लॉटमधून प्रात्यक्षिक आयोजित करण्यापुर्वी मिळणाऱ्या वार्षिक उत्पादनाची नोंद करण्यात यावी.

6) निवडलेल्या क्षेत्रास 'नारळ विकास मंडळाच्या अर्थसहाय्याने' असा फलक लावण्यात यावा. यासाठी 24x36 इंच आकाराचा फलक लावण्यात यावा व त्यासाठी रु.1000/-मर्यादेपर्यंत खर्च करण्यात यावा.

7) निवड केलेल्या प्रात्यक्षिक क्षेत्रास दोन वर्ष लाभ देण्यात यावा.

प्रात्यक्षिक क्षेत्रासाठी खर्च प्रमाणके

अ.क्र	**बाब**	**परिमाण**	**प्रथम वर्ष मापदंड रुपये**	**द्वितीय वर्ष मापदंड रुपये**
1	नारळ बागेतील रोगग्रस्त/अनुत्पादक झाडे काढून टाकणे	प्रति हेक्टर	3750.00	
2	काढलेल्या झाडाच्या ठिकाणी सुधारित वाणांच्या रोपांची लागवड	प्रति हेक्टर	345.00	
3	सेद्रीय खते शेणखत 7.5 मे.टन / निम केक 5 किलो/माड	प्रति हेक्टर	7500.00	7500.00
4	रासायनिक खते (हेक्टरी नत्र 150 कि.+ स्फुरद 75 किलो + पालाश 150 किलो)	प्रति हेक्टर	2850.00	2850.00
5	पीक संरक्षण (5 टक्के अझॅडिरेक्टीन 7.5 मि.ली. अधिक 7.5 मि. ली. पाणी मिश्रण 3 वेळा मुळाद्वारे देणे)	प्रति हेक्टर	6615.00	6615.00
6	आंतरपीक / हिरवळीची खते	प्रति हेक्टर	270.00	270.00
7	आंतरमशागत	प्रति हेक्टर	1000.00	1000.00
8	प्रात्यक्षिकाचा फलक	प्रति प्रात्यक्षिक	1000.00	
		एकूण	**23330.00**	**18235.00**

टीप : वरील खर्च प्रमाणकानुसार आणि नारळ विकास मंडळाकडून मिळणा-या कमाल अर्थसहाय्याच्या रु. 17500/- प्रति हेक्टर प्रति वर्षीच्या अधीन राहून प्रथम व द्वितिय वर्षासाठी अर्थसहाय्य देण्यात यावे. .

राज्य पुरस्कृत पिक संरक्षण योजनेंतर्गत नारळ पिक संरक्षण योजनेच्या लाभ दिलेल्या क्षेत्रास सदर योजनेतून लाभ देण्यात येऊ नये. ही प्रात्यक्षिके सलग क्षेत्रातील बागांमध्ये राबवावयाची आहेत. मात्र अशा क्षेत्रात राज्य पुरस्कृत पिक संरक्षण योजनेतून लाभ दिलेला असल्यास पिक संरक्षण घटक वगळता इतर बाबींचा लाभ नारळ विकास मंडळाच्या योजनेतून देय राहील.

2) अ) <u>सेंद्रिय खतांचे युनिटस् स्थापन करणे-</u>

नारळाच्या झाडास **'कल्पवृक्ष'** म्हटलेले आहे. नारळाच्या झाडाचे सर्व भाग उपयुक्त आहेत. तरीही नारळाची पाने, पानाचे देठ, शेंडी, नारळाची पोय, मुळे वगैरे भागांचा उपयोग योग्य प्रकारे केला जात नाही. या सर्व भागांपासून चांगल्या प्रतीचे सेंद्रीय खत निर्माण होवू शकते व त्याचा वापर नारळ बागेमध्ये करणे शक्य आहे. सेंद्रीय खताचा वापर नारळ बागेमध्ये केल्यास जमिनीची सुपिकता टिकविण्यास व नारळ बागांची उत्पादकता वाढविण्यांस निश्चितच मदत होणार आहे. या दृष्टीने हा घटक राबविण्यात येणार आहे.

या घटकांतर्गत गांडूळ खत व नारळ बागेतील अवशेषापासून खत (नाडेप पध्दत) या प्रकारची सेंद्रीय खते तयार करण्यासाठी अर्थसहाय्य देण्यात येईल.

2.1 गांडूळ <u>खत निर्मिती</u>

या मध्ये गांडूळांचा वापर जैविक - म्हणून करुन सेंद्रीय अवशेषापासून उच्च प्रतीचे सेंद्रीय खत निर्माण केले जाते. या प्रक्रियेमध्ये पाच महत्वाचे भाग आहेत

1. योग्य गांडूळ जातीची निवड करणें.
2. निवडलेल्या गांडूळापासून मोठया प्रमाणात गांडूळांचे गुणन करणें.
3. शेतामधील सेंद्रीय कचरा गोळा करुन त्यावर प्रक्रिया करणें.
4. प्रत्यक्ष गांडूळ खत तयार करणें.
5. गांडूळ खत खड्डयामधून काढणें.

गांडूळ खत निर्मितीसाठी खड्डयाचा आकार 15 मि. x 1.5 मि. x 0.7 मि.असणे आवश्यक आहे. या मधून प्रत्येक वेळी सरासरी (per cycle) 10 मे. टन गांडूळ खत निर्माण होईल. एका वर्षामध्ये असे 4 वेळा (four cycles) अंदाजे 40 मे.टन गांडूळ खताची निर्मिती होईल. सी.पी.सी. आर. आय. कासारगोड या संस्थेने एन्ड्रिलस स्पेसीज (Endrilus spp.) या गांडूळाच्या वाणाची शिफारस केलेली आहे.

या गांडूळ खत खड्डयाच्या वर पावसापासून संरक्षण व बाष्पीभवन रोखण्यासाठी बांबूची शेड बांधणे आवश्यक आहे. या बांबूच्या शेडचा आकार 15 मि. x 15 मि. x 15 मि. ठेवावा.

एक मे. टन सेंद्रीय अवशेषापासून खत तयार करणेसाठी 1 कि. गांडूळ आवश्यक आहेत. 1 किलो वजनामध्ये सरासरी अंदाजे 1000 गांडूळ बसतात. या गांडूळांचे गुणन शेण व कंपोस्टच्या मिश्रणात सहजरित्या करता येते. या मिश्रणावर कुजणा-या काडीकचरा व गवताचे पूर्णपणे आच्छादन करणे आवश्यक आहे. गांडूळांची वाढ व गुणन चांगल्या पध्दतीने होणेसाठी सेंद्रीय अवशेषाच्या

मिश्रणामध्ये त्याच्या वजनाच्या 10 टक्के प्रमाणात शेण, शेणकाल्याच्या स्वरुपात मिसळणे गरजेचे आहे. बायोगॅसच्या शेण काल्याचा वापर सुध्दा करता येतो.

या घटकांतर्गत खत खड्डा खोदणे, बांबूचे शेड उभे करणे, गांडूळांची किंमत, शेण व सेंद्रीय अवशेष, मजुरी व देखभाल या सर्व बाबींवर येणा-या खर्चाच्या 50 टक्के किंवा जास्तीत जास्त रुपये 20000/- इतके अर्थसहाय्य देण्यात यावे.

सेंद्रीय खत निर्मिती या घटकासाठी लाभार्थी निवड -

1) या घटकासाठी लाभार्थीची निवड ही 'निवड समिती' मार्फत करण्यात येईल.

2) लाभार्थीकडे किमान दोन जनावरे असणे आवश्यक आहे.

3) लाभार्थी शेतक-यास धनादेशाद्वारे अर्थसहाय्य द्यावयाचे असल्याने त्याचे राष्ट्रीयकृत / सहकारी बँकामध्ये खाते असणे आवश्यक आहे.

4) या घटकाचा लाभ अल्प-अत्यल्प भूधारक, महिला शेतकरी, अनुसूचित जाती/जमातीच्या शेतकऱ्यांना प्राधान्याने देण्यांत यावा.

5) शेतक-यांनी या घटकाचा लाभ मिळणेसाठी विहीत नमुन्यामध्ये अर्ज करणें आवश्यक आहे.

या योजनेंतर्गत वरील विविध घटकासाठी लाभार्थी निवडीसाठी जिल्हास्तरावर खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

1	अधिक्षक कृषि अधिकारी	अध्यक्ष
2	नारळ विकास बोर्डाचे प्रतिनिधी	सदस्य
3	संबंधित कृषि विद्यापिठातील उद्यानविद्या शाखेतील शास्त्रज्ञ	सदस्य
4	संबंधित कृषि विकास अधिकारी ,	सदस्य
5	कृषि उपसंचालक, जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी कार्यालय	सदस्य सचिव

वरील प्रमाणे सर्व घटकांतर्गत झालेल्या प्रगतीचा मासिक प्रगती अहवाल विभागीय कृषि सहसंचालक कोकण विभाग ठाणे यांनी एकत्रित करुन दरमहिन्याच्या 10 तारखेस आयुक्तालयास सादर करावा.

नारळ विकास मंडळ पुरस्कृत कोची पुरस्कृत नारळाच्या उत्पादकतेत एकात्मिक शेती अंतर्गत वाढ घडवून आणणे

सन 2012-13 - जिल्हानिहाय राबवावयाचा कार्यक्रम

कोंकण विभाग ठाणे **(भौतिक-हेक्टर / आर्थिक-लाखात)**

अ. क्र.	**योजना / बाब**	**जिल्हा**	**मंजूर कार्यक्रम**		**प्राप्त अनुदान**	**साध्य**	
			भौतिक	**आर्थिक**	**आर्थिक**	**भौतिक**	**आर्थिक**
	प्रात्यक्षिके क्षेत्राची स्थापना करणे (हेक्टर)						
अ	व्यवस्थापन व्दितीय वर्ष देखभाल (2011-12)	ठाणे	200.00	35.00	0.00	0.00	0.00
		रायगड	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		रत्नागिरी	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		सिंधुदुर्ग	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
		एकूण	**200.00**	**35.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**

नारळ विकास बोर्ड पुरस्कृत नारळ प्रात्यक्षिक क्षेत्राकरिता अर्थसहाय्य मिळणेसाठी करावयाचा अर्ज

प्रति
तालुका कृषि अधिकारी
तालुका जिल्हा

विषय : नारळ विकास मंडळ पुरस्कृत योजनेंतर्गत प्रात्यक्षिक प्लॉटची स्थापना घटकाचा लाभ मिळणेबाबत

1) अर्जदाराचे संपूर्ण नाव

2) अर्जदाराचा पत्ता पिन कोड नं.

3) अनुसूचित जाती / जमाती /सर्वससाधारण

4) एकूण लागवडीखालील क्षेत्र............................,

पैकी नारळ लागवडीखालील क्षेत्र.......................

5) प्रात्यक्षिक क्षेत्राचा तपशील

अ.क्र.	सर्व्हे / गट क्रमांक	क्षेत्र (हेक्टर)	गांव	तालुका	जिल्हा

जमीनीच्या मालकाने /जमीन धारकाने सादर करावयाचे कागदपत्रे उदा.जमिनीचा महसूल भरण्याची (राजपत्रित अधिका-यांनी साक्षांकित केलेली) पावती किंवा सात बाराचा उतारा.

6) अर्जदार स्वत: नारळ बागेचा मालक आहे का? होय / नाही

7) मातीचा प्रकार वाळूमिश्रीत , भुसभुशीत

8) सिंचन सोयी सुविधा - पाटपाणी / तुषार/ ठिबक/ कालवा / मडका पध्दत

9) प्रात्यक्षिक प्लॉटमधील नारळ झाडांचा तपशील -

अ.क्र.	जात	संख्या	वय	सुधारित पध्दतीचा वापर करण्यापूर्वीचे सरासरी प्रति वर्षाचे उत्पादन	किंमत(रुपये)
1	संकरित				
2	उंच				
3	इतर				

10) प्रात्यक्षिक प्लॉटमध्ये अवलंब केलेल्या व्यवस्थापन पध्दतीचा तपशील व त्यावरील खर्च

अ.क्र.	बाब	परिमाण / झाड	रक्कम (रुपये)
1	सेंद्रीय खताचा वापर		
2	रासायनिक खताचा वापर		
3	पीक संरक्षण उपाय योजना		
4	सिंचन खर्च		
5	जमीन सुधारण्याची कामे		
6	आंतरमशागत / तणांचा बंदोबस्त		
7	रोगग्रस्त / अनुत्पादक झाडे काढणे		
8	पुर्नलागवड खर्च		
9	आंतरपिक पिकाचे नांव अ) ब) क) ड)		
	एकूण		

अर्जदाराचे प्रतिवेदन

मी,श्री./श्रीमती......................................., मु.पो....................तालुका............... जिल्हा............................प्रतिवेदित करतो / करते की, वर दिलेली माहिती ही पूर्णपणे खरी व बरोबर आहे. मी नारळ विकास बोर्डानी विहीत केलेल्या सर्व अटी व नियम पाळून प्रात्यक्षिक प्लॉटसाठी असलेल्या अर्थसहाय्याचा लाभ घेऊन त्याची देखभाल वेळोवेळी करीन. मला माझ्या नारळ बागेमध्ये .... हेक्टर क्षेत्रावरील ....झाडांसाठी सुधारित तांत्रिक पध्दतीचा अवलंब करणेसाठी रु.....................(अक्षरी रुपये ....) इतका खर्च सन 200 -200 मध्ये आलेला आहे.

(नाव व सही)

<u>प्रमाणपत्र</u>

(कृषि अधिकारी, कृषि विभाग / तंत्र अधिकारी, नारळ विकास बोर्ड/ आयसीएआर)

मी, श्री ..(नाव व पदनाम.............................) उपरोक्त नारळ प्रात्यक्षिक प्लॉटची तपासणी केलेली असून, अर्जदाराने अर्जामध्ये नमूद केलेप्रमाणे त्याच्या नारळ बागेमध्ये सुधारित व्यवस्थापन पध्दतीचा अवलंब योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार केला आहे. मी प्रमाणित करतो की अर्जदाराने त्याच्या ....हेक्टर क्षेत्रावरील नारळ प्रात्यक्षिक प्लॉटमधील ....झाडांसाठी शास्त्रोक्त पध्दतीचा अवलंब करण्यासाठी रु.......................(अक्षरी रुपये..) इतका खर्च केलेला असून तो योग्य आहे.

ठिकाण - **सही**

दिनांक - **कार्यालयीन मोहोर** **नाव व हुददा**